

Tilburg University

Chinese Sinterklaas

van Damme, E.E.C.

Published in:
Algemeen Dagblad

Publication date:
2004

Document Version
Peer reviewed version

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
van Damme, E. E. C. (2004). Chinese Sinterklaas. *Algemeen Dagblad*.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

CHINESE SINTERKLAAS

Sinterklaas mag dan nog steeds uit Spanje komen, de cadeautjes die hij meebrengt komen steeds vaker uit China. Slim van die oude man dat hij inkoopt waar de prijs het laagst is. Als ik in de speelgoedwinkel ronddwaal tussen al die labels 'Made in China', blijft er toch iets knagen: waarom is bij ons het speelgoed zo duur?

De mevrouw voor mij aan de kassa klaagde. Niet over de prijs, maar over de arbeidsomstandigheden in China. Ze was door de consumentenbond opgeroepen de winkelier op zijn verantwoordelijkheid te wijzen. De jongen achter de kassa verontschuldigde zich, maar zei dat hij ook maar zijn werk deed, en dat voor een schamele €3,41 bruto per uur. De mevrouw zei dat hij het er maar eens met zijn baas over moest hebben en dat de jongen vooral op de site van de consumentenbond moest kijken. Hij zou dan wel zien dat Chinezen het veel slechter hebben dan scholieren met een bijbaantje.

Thuisgekomen heb ik dat meteen gedaan, en zo vastgesteld dat alles relatief is. De bond draagt niet veel bewijs aan voor haar stelling dat de arbeidsomstandigheden in de Chinese speelgoedindustrie schrijnend en mensonwaardig zijn. Dat arbeiders werkdagen van 12 tot 15 uur maken is niets bijzonders. Mijn Chinese promotiemedewerkers hier in Nederland op de universteit doen dat ook, minstens zes dagen per week, en ik kan u verzekeren dat niemand hen daartoe dwingt. Ze doen dat voor zichzelf, om vooruit te komen.

Het is met de arbeiders in China niet anders. Officieel mogen ze pas vanaf hun zestiende in de fabriek, maar velen proberen al eerder binnen te komen. Als het werk echt zo slecht zou zijn, zou men dat niet doen.

Toegeven, niet alles is koek en ei, maar relatief gesproken hebben Chinese fabrieksarbeiders het niet slecht. Het China van nu is vergelijkbaar met het Nederland van 50 jaar geleden, maar dan veel groter. Lage lonen trekken industrie aan. Tegelijkertijd leidt de stijgende arbeidsproductiviteit in de landbouw tot uitstoot van landarbeiders, die vervolgens hun heil in de stad zoeken. Reeds 100 miljoen Chinezen zijn van het platteland naar de stad verhuisd, 1 op de 8. Omdat in de stad het

beschikbare inkomen ongeveer 3 keer zo hoog is, zal dit proces zal nog wel even doorgaan. Zolang de stroom mensen niet opdroogt, blijven de lonen laag en blijft ook het Westerse kapitaal toestromen. Volgend jaar komt nog meer speelgoed uit China, en niet alleen speelgoed.

() Ik heb een knuffel gekocht. Een echte Chinese panda, speelgoed van het jaar in de categorie Junior 6-8. Een schattig beest, 'Made in China'. Hij kostte 'slechts' € 45, maar ik had er toch liever minder dan 100 gulden voor betaald. Hoeveel zou het kosten zo'n beer te maken? Het officiële minimumloon in China is € 45 per maand, ongeveer 25 cent per uur. Veel kan het dus niet zijn. Volgens een vriend levert de producent ze voor € 3,80 op de boot af. Het kost dus ongeveer € 5,00 om mijn panda in Rotterdam te krijgen.

Sinterklaas verdient goed aan dat speelgoed. De kerstman kan met een kleinere marge toe. Bij internetwinkels in de VS kost mijn panda slechts € 18, dat is 60% minder dan hier. Helaas levert de Internetkerstman alleen aan klanten in de VS, en ben ik op Blokker, Bart Smit of Intertoys aangewezen. Dat lijkt wel concurrentie, maar dat is het niet, al die winkels behoren immers tot hetzelfde concern.

Misschien moet de NMA maar eens kijken of de Sint en zijn Pieten geen kartel vormen.

() Eric van Damme

(Hoogleraar economie CentER en directeur TILEC, het Tilburg Center for Law and Economics, Universiteit van Tilburg.)